

DRUŠTVO PROTEUS
Okoljsko gibanje Bela krajina
Zadružna cesta 33
8340 ČRNOMELJ

Številka: 23/2017
Datum: 10.9.2017

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD NOVO MESTO
Šmihelska c. 14
8000 NOVO MESTO
tajnistvo@kgzs-zavodnm.si;

Zadeva: Odgovor na prejeto gradivo »Gnojenje kmetijskih zemljišč z digestatom, ki spada v 1. kakovostni razred, ki je proizvod – pogoji uporabe«

Na naše vprašanje z dne 23.6.2017 »ali je na notranjih vodovarstvenih območjih (VVO) dovoljena uporaba pregnitega blata (digestata) 1. razreda okoljske kakovosti, ki je proizvod«, smo kot informacijo javnega značaja, dne 23.8.2017 prejeli vaš odgovor z naslovom »Gnojenje kmetijskih zemljišč z digestatom, ki spada v 1. kakovostni razred, ki je proizvod – pogoji uporabe«, v katerem »na VVO I uporabe obravnavanega digestata ne priporočate.« Pri tem se očitno opirate na priloženo mnenje g. Andreja Pristovnika iz Direktorata za okolje, Ministrstva za okolje RS, izraženo v e-sporočilu vaši ge. Mateji Strgulec z dne 9.12.2016, po katerem »uporaba organskega gnojila, ki je proizvod, ni eksplicitno prepovedana.«

Menimo da gre za napačno tolmačenje **Uredbe o vodovarstvenih območjih za Belo krajino (Uredba o vodovarstvenem območju za vodna telesa vodonosnikov za območje občin Črnomelj, Metlika in Semič, Ur.l., 53/2016**, dalje Uredba o VVO), ki določa (1. odstavek 20. člena):

»Na notranjih območjih je na kmetijskih zemljiščih prepovedano:

- 1. gnojiti brez gnojilnega načrta;*
- 2. shranjevati organska gnojila, razen odlaganja uležanega hlevskega gnoja v skladu s predpisom, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov, pri čemer se uležani hlevski gnoj ne sme odložiti na razdalji, ki je krajša od 100 m od območja zajetja;*
- 3. shranjevati blato iz čistilnih naprav, določeno v skladu s predpisom, ki ureja uporabo blata iz komunalnih čistilnih naprav v kmetijstvu;*
- 4. uporabljati blato iz čistilnih naprav, določeno v skladu s predpisom, ki ureja uporabo blata iz komunalnih čistilnih naprav v kmetijstvu;*
- 5. shranjevati kompost in pregnito blato 1. in 2. kakovostnega razreda, določena v skladu s predpisom, ki ureja predelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata;*

6. uporabljati kompost in pregnito blato 1. in 2. kakovostnega razreda, določena v skladu s predpisom, ki ureja predelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata; (podčrtal: NŠ)
7. gnojiti z vsebino greznic, blatom komunalnih ali skupnih čistilnih naprav ali drugih čistilnih naprav;
8. vnašati zemeljski izkop, umetno pripravljeno zemljino ali polnilo, določeno v skladu s predpisom, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov.«

Predpis, ki ureja predelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata je **Uredba o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/2013, 56/2015, dalje: Uredba o predelavi organskih odpadkov)**, ki pregnito blato ali digestat enoznačno definira v 10. točki 3. člena kot eno in isto stvar takole:

»3. člen:

-
10. digestat ali pregnito blato je poltekoč ali tekoč material, ki nastane pri anaerobni razgradnji (v nadaljnjem besedilu: digestat);« (podčrtal: NŠ)

Uredba VVO ne ločuje med pregnitim blatom = digestatom, ki je proizvod in pregnitim blatom = digestatom, ki to ni. To pomeni, da ni pomembno ali je digestat proizvod ali ne. Že samo ta določba zadošča za sklep, da niti digestata ki je proizvod na VVO ni dovoljeno uporabljati!

Poseben pogoj za status proizvoda je, da je pregnito blato = digestat rezultat predelave samo tistih organskih odpadkov, ki so navedeni v tabeli 1 priloge 1 Uredbe o predelavi organskih odpadkov (15. člen). Status proizvoda pomeni, da zanj prenehajo veljati predpisi o odpadkih. Takšen status pomeni še nekatere druge posebnosti v Uredbi, vendar ne tudi posebnosti glede njegove uporabe na VVO.

Pogoje uporabe pregnitega blata = digestata podrobno ureja Uredba o predelavi organskih odpadkov v III. poglavju. Za VVO že sama ta Uredba prepoveduje uporabo pregnitega blata = digestata 2. razreda kakovosti (1. točka 5. odstavka 24. člena), glede uporabe pregnitega blata = digestata 1. razreda okoljske kakovosti pa otkazuje na predpise, ki urejajo vodovarstvena območja. (1. odstavek 25. člena). Pri tem tudi ta Uredba glede uporabe ne ločuje med pregnitim blatom = digestatom 1. razreda okoljske kakovosti ki je proizvod in tistim, ki to ni! Kar ponovno pomeni, da na VVO ni dovoljeno uporabljati pregnitega blata = digestata 1. razreda okoljske kakovosti, neglede na to ali je proizvod ali ne!

Za tolmačenje predpisov je pristojen samo organ, ki je predpis sprejel. Glede obeh Uredb torej Vlada RS. Preseneča nas zato lahkotnost s katero ste se zadovoljili z mnenje državnega uradnika za katerega iz elektronskega sporočila niti ni razvidno ali je pravnik ali ne!

Razumemo, da delujete v interesu vaših članov – kmetov, se pa resno vprašujemo ali niste glede uporabe pregnitega blata = digestata na VVO šli predaleč. Kot okoljevarstvena organizacija zato vašega stališča nikakor ne moremo sprejeti in bomo naredili vse, da se zagotovi spoštovanje veljavnih predpisov. Posebej še ko gre za vire pitne vode v Beli krajini, kjer so nam še sveži spomini na trajno uničenje izvira reke Krupe zaradi onesnaženja s PCB pred tridesetimi leti!

Ta naš odgovor pošiljamo tudi generalni direktorici Direktorata za okolje, mag. Tanji Bolte z željo, da preveri primernost in pravilnost stališča g. Andreja Pristovnika v tej zvezi.

Pričakujemo odgovor o vašem dokončnem stališču in o navodilih, ki jih boste dali kmetom za gnojenje z pregnitim blatom = digestatom 1. razreda okoljske kakovosti, ki je proizvod. na vodovarstvenih območjih.

S spoštovanjem!

Društvo PROTEUS
okoljsko gibanje
Bela krajina

Predsednik:
Niko ŠUŠTARIČ, univ. dipl. pravnik

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Niko Šuštarich', with a long horizontal stroke extending to the right.

V vednost:

1. Mag. Tanja BOLTE, generalna direktorica Direktorata za okolje, MOP
2. Medijem